

Наукові видання Інституту обдарованої дитини НАПН України

Шановні читачі!

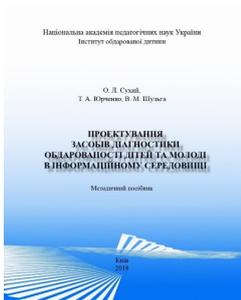
Пропонуємо ознайомитися з науковими виданнями Інституту обдарованої дитини НАПН України, підготовленими за результатами фундаментальних і прикладних досліджень упродовж останніх років. Усі видання представлено для вільного скачування в повному обсязі на базі Електронної бібліотеки Національної академії педагогічних наук України.

Мельник М. Ю. Портфоліо інтелектуально обдарованого старшокласника, схильного до дослідницької діяльності : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. – 40 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/711811/>

У методичних рекомендаціях здійснено аналіз наукових підходів до розуміння поняття «портфоліо», розкрито досвід європейської освіти щодо впровадження технології; окреслено можливості портфоліо при ідентифікації обдарованості. Описано особливості підготовки портфоліо інтелектуально обдарованого учня, який має досвід у науково-дослідній (науково-творчій) діяльності. Методичні рекомендації розраховано на практичних психологів, педагогів освітніх навчальних закладів, учнів старших класів.

Проектування засобів діагностики обдарованості дітей та молоді в інформаційному середовищі : методичний посібник / О. Л. Сухий, Т. А. Юрченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 152 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/713796/>

Методичний посібник висвітлює аспекти адаптації будь-яких діагностичних алгоритмів від паперового рівня до рівня онлайн-ресурсу, ставить задачі формалізації та програмування відповідних тестів із різним рівнем залучення програмістів. У праці викладено авторський підхід до процесу розробки і створення універсальної системи для побудови як діагностичних форм, так і математично-статистичного апарату обчислення. Авторами розроблено загальну структуру онлайн-ресурсу, що поєднує в собі опрацьовані в Інституті обдарованої дитини НАПН України діагностичні тести та передбачає збереження всіх даних тестування.

Посібник стане у нагоді психолого-педагогічному складу та керівникам установ освіти, спеціалістам органів управління освітою, науково-методичним працівникам і студентам відповідної спеціалізації.

Психологічна діагностика інтелектуально обдарованих старшокласників : методичний посібник / Н. А. Бельська, М. Ю. Мельник, Н. І. Поліхун, К. Г. Постова. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 142 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/712407/>

У методичному посібнику представлено результати теоретико-емпіричного вивчення проблеми психологічної діагностики інтелектуально обдарованих старшокласників. Обґрунтовано теоретико-методичні засади діагностики обдарованості старшокласників, схильних до дослідницької діяльності. Розкрито зміст і структуру психодіагностичного обстеження. Представлено результати експериментального дослідження особистісних особливостей інтелектуально обдарованих старшокласників.

Методичний посібник адресовано науковим працівникам, аспірантам, викладачам психолого-педагогічних дисциплін, а також працівникам освітніх закладів, які працюють з обдарованими дітьми й учнівською молоддю.

Камишин В. В. Методи і моделі управління розвитком академічної обдарованості : монографія / В. В. Камишин, О. М. Рева. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 266 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/713801/>

Монографія присвячена розв'язанню актуальних питань управління розвитком академічної обдарованості тих, хто навчається, з огляду на кваліметричні показники закономірностей прийняття рішень учасниками навчально-виховного процесу в умовах впливу ризику стохастичного і нестохастичного характеру. Обґрунтовано методологію та досліджено закономірності вияву основних навчальних доміант як головних чинників мотивації на досягнення успіху / запобігання невдач, а також рівнів домагань як основних системоутворювальних чинників тих, хто навчається, що найкращим чином характеризують адекватність їх самооцінки. Монографія може бути корисною для науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів, фахівців, які займаються управлінням освітньою діяльністю, а також може бути корисною для методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальних закладів.

Інтерактивна психолого-педагогічна підтримка соціалізації обдарованих старшокласників : методичний посібник / М. С. Гальченко, К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко, О. А. Ковальова, Л. М. Найдюнова. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 136 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/713795/>

У методичному посібнику представлено аналіз вітчизняного та світового досвіду щодо психолого-педагогічної підтримки обдарованих учнів старших класів. Авторами розроблено й описано теоретичні психологічну та педагогічну моделі, що забезпечує мультидисциплінарний підхід до вивчення проблеми соціалізації обдарованої особистості.

Запропоновані інтерактивні засоби в роботі вчителя для підвищення ефективності соціалізації обдарованих учнів. Розроблено серію практичних занять щодо підвищення соціально-комунікативної компетентності вчителя. Представлено практичний досвід використання проєктної діяльності педагогів із застосуванням Інтернет-технологій. Посібник призначений для науковців, педагогічних працівників, психологів, соціальних педагогів і студентів закладів вищої освіти.

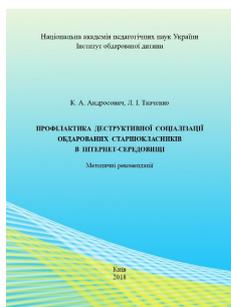

Бельська Н. А. Типологія та методи виявлення інтелектуально обдарованих старшокласників, схильних до дослідницької діяльності : методичний посібник / Н. А. Бельська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 128 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/712406/>

Посібник присвячено проблемі вивчення типів і видів обдарованості старшокласників. У праці представлено авторську версію типології обдарованості, яка охоплює такі типи обдарованості: академічну, інтелектуальну, творчу, естетичну, практичну та технічну, соціально-комунікативну та лідерську, сенсомоторну. Також подано результати експериментальних досліджень кожного з указаних типів. Окремо розглянуто типи інтелектуальної обдарованості дітей – учасників конкурсу-захисту науково-дослідних і творчих робіт Малої академії наук України.

Посібник містить перелік і детальний опис психодіагностичних методик (включаючи авторські модифікації), які рекомендовані для дослідження якості та рівня академічної, інтелектуальної та творчої обдарованостей. Посібник призначений для практичних та академічних психологів, студентів, аспірантів і викладачів факультетів психології.

Андросович К. А. Профілактика деструктивної соціалізації обдарованих старшокласників в Інтернет-середовищі : методичні рекомендації / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 40 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/712449/>

У методичних рекомендаціях авторами досліджено позитивні та негативні чинники впливу Інтернету на соціалізацію обдарованих учнів; розкрито моделі поведінки користувачів мережі Інтернет та обґрунтовано теоретичну модель профілактики деструктивних проявів Інтернет-соціалізації обдарованих учнів.

Розкрито поняття «безпечна поведінка обдарованих старшокласників у мережі Інтернет», яке охоплює пізнавальний, вчинковий і мотиваційно-рефлексивний компоненти. Автори зазначають, що процес формування у школярів безпечної поведінки в Інтернет-мережі відбувається під впливом різноманітних факторів на індивідуальному, сімейному, суспільному рівнях, рівні найближчого оточення (рівень однокласників, рівень освітньої установи).

Запропоновано систему соціально-педагогічних умов, що забезпечує профілактику безпечної соціалізації обдарованої молоді в Інтернет-середовищі. Методичні рекомендації призначено для науковців, педагогів, практичних психологів освітніх установ, соціальних служб, студентів закладів вищої освіти.

Практичний інтелект учнівської молоді: діагностика обдарованості : монографія / В. П. Тименко, С. О. Довгий, М. Ю. Мельник, Т. М. Тригуб, М. П. Кузьмінець. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 176 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/713787/>

У монографії здійснено аналіз сутності обдарованості у вітчизняному та закордонному наукознавстві, виокремлено нові концепції взаємодії інтелекту і творчості. Обґрунтовано практичний інтелект з урахуванням праць Л. Віготського, Р. Штернберга та інших видатних психологів. Актуалізовано традиційні методи діагностики і показано значення проєктної творчості учнівської молоді для виявлення практичного інтелекту. Сформульовано концептуальні засади діагностики практичного інтелекту учнів і студентів у контексті українського наукознавства.

Монографія призначена для практичних психологів, педагогів закладів загальної, професійної, вищої та післядипломної освіти, коучів, менеджерів, підприємців – усіх, хто цікавиться рівнем розвитку власного практичного інтелекту.

Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпучіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. – 80 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/718661/>

Інноваційні процеси суспільно-економічного розвитку та зростаючий попит на фахівців високотехнологічних галузей, які здатні до комплексної наукової та інженерної діяльності, сприяли формуванню та розвитку освітнього напрямку STEM, що став педагогічною інновацією XXI століття.

Автори визначають та окреслюють особливості, теоретичні та практичні аспекти з упровадження STEM-освіти в Україні. У виданні запропоновано моделі інтеграції формальної та неформальної освіти, передусім, для обдарованих учнів, які в майбутньому можуть стати основою трансформаційних процесів для освіти загалом. Акцентовано на використанні наукового методу й інженерного дизайну в конструюванні навчальних заходів STEM, розкрито особливості освітнього STEM-середовища, запропоновано методичні підходи до організації STEM-проєктів, продемонстровано їх застосування на конкретних прикладах.

Посібник спрямовано на формування більш глибокого розуміння новітніх тенденцій в освіті, які покликані підготувати нове покоління до вимог сучасної економіки. Видання призначено для вчителів, викладачів, методистів, студентів закладів вищої освіти та всіх зацікавлених цим питанням осіб.

Діагностика самовизначення щодо майбутньої професії обдарованих учнів ліцею : методичні рекомендації / Н. А. Бельська, М. Ю. Мельник, М. М. Новгородська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. – 36 с.

<http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723037>

Методичні рекомендації передбачають систему профорієнтаційного та діагностичного тестування «Інтереси та здібності», яка спрямована на двостороннє вивчення особистості – мотиваційну структуру (професійні інтереси, схильності) та структуру нахилів та здібностей. Це дозволяє зробити математично обґрунтований прогноз ідентичності академічного та професійного успіху в різних галузях. Діагностичні методи стандартизовані. Нормативні дані формуються на українській вибірці. Тестова система рекомендується для вирішення проблеми професійної орієнтації та профорієнтації обдарованих ліцеїстів. Методичні рекомендації адресовані викладачам, психологам, працівникам навчальних закладів, які працюють з обдарованими дітьми та студентами, а також дослідникам, аспірантам.

Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми : колективна монографія / авт. кол.: В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, Є. Р. Борінштейн, М. С. Гальченко, М. В. Ліпін, Д. В. Погрібна, Н. В. Савчук, О. А. Федорчук. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. – 320 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/723034/>

У монографії розглядається проблема творчої особистості в контексті інформації та цифрової реальності, в якій дія раціональних детермінант послаблюється, а традиційні природні та соціальні об'єкти замінюються віртуальними. Перехід до нового виміру цивілізаційного буття, зазначений у творі, активізує інтелектуальну діяльність, основним змістом якої є енергія творчості. Його результати дають змогу передбачити здійснення подальшого соціально-економічного процесу, розширити відтворення життя, його соціалізацію та гуманізацію. Монографія призначена для викладачів, науковців, аспірантів, студентів, а також усіх, хто стурбований перспективами людини в суперечностях та викликах нової ери.